

ด่วนที่สุด

ที่ ทส 0604.2 / 1987

สว. 1/586
วันที่ 25 มิ.ย. 51
เวลา 16.05 น.
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 4581
วันที่ 25 มิ.ย. 2551
เวลา 15.43

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

92 ซอยพหลโยธิน 7

เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

24 มิถุนายน 2551

เรื่อง ขออนุมัติดำเนินการโครงการผันน้ำน้ำจืด - ห้วยหลวง - หนองหานกุมภวาปี - ลำปาว - แม่น้ำชี

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานสรุปโครงการผันน้ำ น้ำจืด - ห้วยหลวง - หนองหานกุมภวาปี - ลำปาว - แม่น้ำชี
จำนวน 70 ชุด

ตามที่รัฐบาลมีนโยบายเร่งด่วนในการขยายพื้นที่ชลประทาน และเพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทาน โดยการฟื้นฟูและขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติ และพัฒนาระบบชลประทานขนาดต่างๆ และได้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและการชลประทาน เพื่อเร่งรัดการดำเนินการให้เป็นรูปธรรม โดยคณะกรรมการ ฯ ได้ประชุมเพื่อพิจารณาแนวทางการเพิ่มน้ำต้นทุนของประเทศ มีมติให้ดำเนินการโครงการผันน้ำ น้ำจืด - ห้วยหลวง - หนองหานกุมภวาปี - ลำปาว - แม่น้ำชี และให้กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดทำรายละเอียดเสนอคณะรัฐมนตรี โดยมีรายละเอียดประกอบการพิจารณาดังนี้

1.ความเป็นมาโครงการ

1.1 กลุ่มน้ำโขง ชี และมูล มีพื้นที่การเกษตรมากเกินกว่าปริมาณน้ำที่เก็บกักภายในลุ่มน้ำ รวมทั้งมีข้อจำกัดจากสภาพภูมิประเทศ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ราบสูง ภูมิประเทศส่วนใหญ่ไม่เหมาะสมในการพัฒนาอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่เพื่อเก็บกักน้ำไว้ใช้ ทำให้เกิดปัญหาการใช้น้ำภาคอุปโภคบริโภคและการเกษตร นอกจากนี้ ในฤดูฝนเมื่อมีฝนตกลงมามากพอที่จะทำการเพาะปลูกข้าว หลังจากนั้นถ้าเกิดฝนทิ้งช่วงเป็นเวลานาน จะทำให้การเพาะปลูกได้รับความเสียหาย หรือต้นฤดูฝนมีฝนตกน้อยทำให้การเพาะปลูกเริ่มได้ช้า เป็นผลให้ปลายฤดูฝนเกิดการขาดน้ำ การเพาะปลูกได้รับความเสียหาย

1.2 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการศึกษาโครงการผันน้ำ น้ำจืด - ห้วยหลวง - หนองหานกุมภวาปี - ลำปาว - แม่น้ำชี มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มปริมาณน้ำเข้ามาเสริมการใช้น้ำในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเชื่อมโยงการผันน้ำจากแหล่งน้ำในประเทศและจากน้ำจืด สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว แบ่งการดำเนินการเป็น 2 ระยะคือระยะที่ 1 การใช้น้ำในประเทศ

/ที่ห้วยหลวง...

ที่ห้วยหลวง - หนองหานกุมภวาปี - ลำปาว ปริมาณน้ำ 600 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ชลประทาน 1 ล้านไร่ และระยะที่ 2 การใช้น้ำต่างประเทศ น้ำจืด - ห้วยหลวง - หนองหานกุมภวาปี - ลำปาว - แม่น้ำชี รวมทั้งสิ้น 3.2 ล้านไร่ ปริมาณน้ำ 1,980 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ชลประทาน เพิ่มอีก 2.2 ล้านไร่

2. รายละเอียดโครงการ

2.1 วัตถุประสงค์

(1) เพื่อพัฒนา ปรับปรุง พื้นฟู และจัดหาเงินทุนเพิ่มเติมให้กับพื้นที่ ปตร. ห้วยหลวง หนองหานกุมภวาปี อ่างเก็บน้ำลำปาว และพื้นที่ชลประทาน เพื่อเชื่อมโยงแหล่งน้ำต้นทุน และส่งน้ำไปยังพื้นที่รับประโยชน์ที่สามารถทำให้การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีประสิทธิภาพสูงสุด

(2) เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการพัฒนาศูนย์เกษตรกรรมน้ำฝนให้เป็นพื้นที่ชลประทาน 1 ล้านไร่ ในระยะที่ 1 และ 2.2 ล้านไร่ในระยะที่ 2 รวมทั้งสิ้น 3.2 ล้านไร่

2.2 ลักษณะโครงการ

โครงการผันน้ำจากน้ำจืด - ห้วยหลวง - หนองหานกุมภวาปี - ลำปาว - แม่น้ำชี ประกอบด้วย โครงการระยะที่ 1 : การใช้น้ำในประเทศที่ห้วยหลวง - หนองหานกุมภวาปี - ลำปาว และระยะที่ 2 : การใช้น้ำต่างประเทศ น้ำจืด - ห้วยหลวง - หนองหานกุมภวาปี - ลำปาว - แม่น้ำชี โดยมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

ระยะที่ 1 : การใช้น้ำในประเทศที่ ห้วยหลวง – หนองหานกุมภวาปี – ลำปาว

- 1) ปรับปรุงห้วยหลวง จังหวัดหนองคายและจังหวัดอุดรธานี
- 2) ติดตั้งสถานีสูบน้ำห้วยหลวง(บ้านนาคำ) - หนองหานกุมภวาปี
- 3) ปรับปรุงเพิ่มพูนและติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าที่อ่างเก็บน้ำลำปาว
- 4) ก่อสร้างระบบผันน้ำห้วยหลวง (บ้านนาคำ) - หนองหานกุมภวาปี
- 5) ก่อสร้างระบบกระจายน้ำและแก้มลิง ตามแนวคลองผันน้ำและบริเวณรอบห้วยหลวงและหนองหานกุมภวาปี

ระยะที่ 2 : การใช้น้ำต่างประเทศน้ำจืด - ห้วยหลวง - หนองหานกุมภวาปี - ลำปาว - แม่น้ำชี

- 1) ฝายทดน้ำน้ำจิม (ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว)
- 2) คลองผันน้ำและอาคารประกอบ (ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว)
- 3) อุโมงค์ผันน้ำลอดแม่น้ำโขง
- 4) ก่อสร้างระบบกระจายน้ำและแก้มลิงในลุ่มน้ำชีและมูล

2.3 แผนการดำเนินงาน

โดยมีแผนการดำเนินงาน 5 ปี (พ.ศ. 2552 – 2556)

ลำดับ	กิจกรรมโครงการ ระยะที่ 1	ปี				
		52	53	54	55	56
แผนพัฒนาระยะที่ 1 : พัฒนาห้วยหลวง – ลำปาว						
1.	ศึกษาสำรวจออกแบบ					
2.	ปรับปรุงห้วยหลวง จังหวัดหนองคาย จังหวัดอุดรธานี					
3.	การอนุรักษ์และฟื้นฟูต้นน้ำ และแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม					
4.	ติดตั้งสถานีสูบน้ำห้วยหลวง - หนองหานกุมภวาปี ที่บ้านนาคำ จังหวัดอุดรธานี					
5.	เพิ่มความจุอ่างเก็บน้ำลำปาว ติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าที่อ่างเก็บน้ำลำปาว					
6.	ก่อสร้างระบบผันน้ำและแก้มลิง					
7.	ก่อสร้างระบบกระจายน้ำ(ชลประทาน)					
8.	บริหาร โครงการ ติดตามประเมินผล					
แผนพัฒนาระยะที่ 2 : พัฒนาน้ำจิม – ห้วยหลวง – ลำปาว – ชี						
1.	ฝายทดน้ำน้ำจิม (สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว)					
2.	คลองผันน้ำและอาคารประกอบ (สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว)					
3.	อุโมงค์ผันน้ำลอดแม่น้ำโขง					
4.	ก่อสร้างระบบกระจายน้ำและแก้มลิงในลุ่มน้ำชีและมูล					

2.4 ผลประโยชน์โครงการ

- ราษฎรในพื้นที่โครงการประมาณ 360,000 ครัวเรือน
- มีปริมาณน้ำเพิ่มขึ้น 2,580 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปีสำหรับพื้นที่ชลประทาน 3.2 ล้านไร่
- มีน้ำเพื่อการอุปโภค – บริโภคอย่างเพียงพอ
- มีน้ำสำรองเพื่ออุตสาหกรรมในปัจจุบันและอนาคตมากขึ้น
- สามารถผลิตข้าวได้ปีละไม่น้อยกว่า 2.20 ล้านตัน
- ช่วยสร้างงานในชุมชน ลดการอพยพย้ายถิ่นฐานเข้าสู่เมือง
- ช่วยส่งเสริมสภาพแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ดีขึ้น
- เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดินโดยส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่โครงการ

2.5 ผลตอบแทนด้านเศรษฐศาสตร์

- อัตราผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์ (EIRR) ร้อยละ 13.82
- อัตราผลประโยชน์ต่อการลงทุน (B/C Ratio) 1.62
- มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) 23,028.03 ล้านบาท

2.6 งบประมาณ

วงเงินทั้งสิ้น 76,760 ล้านบาท

ประกอบด้วย

- (1) งานก่อสร้างระยะที่ 1 วงเงินลงทุน 32,108.40 ล้านบาท
- (2) งานก่อสร้างระยะที่ 2 วงเงินลงทุน 44,651.60 ล้านบาท

3. ประเด็นที่ขอให้พิจารณาอนุมัติ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาแล้ว เห็นว่าการก่อสร้างโครงการผันน้ำ น้ำจืด - ห้วยหลวง - หนองหามกุ่มกว๊าน - ลำปาว - แม่น้ำชี มีความสำคัญต่อการพัฒนาระบบชลประทานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสามารถเพิ่มน้ำอุปโภคบริโภคเป็นการพัฒนาสภาพความเป็นอยู่ของราษฎรให้ดีขึ้น จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

3.1 อนุมัติให้เริ่มดำเนินการโครงการผันน้ำ น้ำจืด - ห้วยหลวง - หนองหามกุ่มกว๊าน - ลำปาว - แม่น้ำชี และแผนการดำเนินการในปีงบประมาณ 2552 – 2556

3.2 อนุมัติกรอบวงเงินงบประมาณของโครงการผันน้ำ น้ำจืด - ห้วยหลวง - หนองหานกุมภวาปี - ลำปาว - แม่น้ำชี ทั้งสิ้น 76,760 ล้านบาท และขอให้กระทรวงการคลังพิจารณาแหล่งเงินสำหรับโครงการ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2552 – 2556 หรือจนกว่าจะเสร็จสิ้นโครงการ

จึงเรียนมาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติโครงการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางอนงค์วรรณ เทพสุทิน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมทรัพยากรน้ำ

สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ

โทร. 0 2271 6000 ต่อ 6324

โทรสาร 0 2271 6280